GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 71.

W Niedzielę Dnia 4. Września 1808.

Z Wiednia d. 27. Sierpnia.

Rotmistrz Palatyna regimentu huzarow, Szina dał pracuiącym w Komorn żołnierzom i rzemieślnikom sto wiader wina, a Szklarz Eggerer w Tryeście udarował tamteyszy żołnierski lazaret 105 zł. ryń. 52 kr. Dla wsparcia domow edukacyynych regimentow Steina i Klebeka złożyły gminy Efferding, Egdrding, Taufkirchen i Floryan oprocz potrzeb żywności 144 zł. ryń. 26 kr. w pieniądzach. Edukacyynemu domowi regimentu Weidenfeld przeznaczył Miklos, biskup Groswardeinu przez 4 lata po 625 zł. ryń. Tenże dom wsparł Administrator komitatu Bihar, Ludwik Rhedy, 100 zł. ryń. Wicegespan tegoż komitatu, de Vöshy, rownie iak Kanonik Jakody winem i żywnością. Pleban w Kis-Beer, Jan Zateko, ofiarował się, poki tylko iego okoliczności dozwolą, płacić dla sierot officerow i inwalidow po 200 zł. ryń. Nayiaśnieyszy Cesarz z szczególnieyszem ukontentowaniem powziął wiadomość o tych dobroczynności dziełach i rozkazał ie do publiczney podać wiadomości.

Dzisieysza dworska gazeta donosi o postępie dobrowolnych ustanowień do prac publicznych w Wiedniu. W miesiącu Kwietniu zatrudnionych było 1906, w Maiu 1788, a w Czerwcu 1725 osob, ogółem 5419 osob z dzienną płacą po 4 do 30 kr. Kilku rękodzielnikow oświadczyło ieszcze, iż pragną więcey osob zatrudnić.

Z Roszefortu d. 5. Sierpnia.

Nayiaśnieysi Cesarstwo przybyli wczoray po południu nad Charentę, wysiedli z powozu i udali się wodą do naszego miasta. Przy wysiadaniu z okrętu zapełniony był brzeg tey rzeki niezliczoną mnogością ludu, którego radosne okrzyki łączyły się z odgłosem dzwonow i dział z okrętow i wałow. Nayiaśnieysi Cesarstwo stanęli w domu prefektury morskiey. Dom ten przytyka do publicznego ogrodu, który z powodu przybycia Nayiaśnieyszych Cesarstwa zamknięty został. J. C. K. Mość rozkazał iednak, aby był podług zwyczaiu otworzony i wszyscy tuteysi mieszkańcy zgromadzili się do ogrodu i zbliżyli się z wszystkich stron do J. C. K. Mci. Zaledwo J. C. K. Mość tu przybył, odwiedził zaraz port, basin, warsztat okrętowy, zbroiewnią i lazaret.

D. 5 wsiadł J. C. K. Mość o godzinie 3

z rana na okręt, dla zobaczenia w porcie spuszczonych z warsztatu nowych okrętow i wyspy Aix. O godzinie 2 powrocił do siebie i pracował z ministrami, a o 7 przyymował publiczne władze. Mieszkańcy Rocheforta przyięli J. C. K. Mość z tem większem zapałem, że mu wiele dobrego winni. "Winniśmy Cesarzowi (wyrazy listu) przywrocenie porządku i spokoyności; winniśmy mu wiele prac, które polepszyły stan wielu klass ludzi, i które usunęły przyczyny niezdrowości, a zatem znaczney liczbie mieszkańcow życie ocaliły. Nakoniec winniśmy mu wybrukowanie ulic; około naszych domow wznoszą się piękne drzewka; liczne studnie dostarczaią nam zdrowey wody, wszystko kwitnie w kraiu, który przed rządem Cesarza wystawiony był na nędzę i wyludnienie. Nie mamy dosyc słow do wyrażenia żywey naszey wdzięczności,

Z Paryża d. 13. Sierpnia.

Monitor zawiera co następuie:

"Bal, który miasto Paryż postanowiło dać w dzień urodzin Nayiaśnieyszego Cesarza, odłożony został na przyszłą niedzielę d. 21 b. m.

Opis obchodu urodzin Nayiaśnieyszego Cesarza d. 15 iuż tu ogłoszony został. W wigilią w wieczor dane będą na teatrach bezpłatne reprezentacye. Nazautrz będą na polach Elizeyskich i na Sekwanie igrzyska i rożne zabawy przy rozdawaniu nagrod; w wieczor faierwerk na Elizeyskich polach i powszechna iluminacya.

Xżna Gwastali (Borghese) wyiechała do zamku Villiers przy Neuilly, gdzie przez resztę lata zabawi.

Jenerał dywizyi Nansouty, W. Podkomorzy Cesarzowey, zastępuie przy Cesarzu mieysce W. koniuszego, w czasie nieprzytomności Xcia Wincency (P. Caulincourt) naszego ambassadora przy dworze Rossyiskim.

Minister woienny, Hrabia Huneburg (Jenerał Clarke) wydał okolnik, aby stosownie do woli Cesarza wszelka należytość, należąca się woiennemu ministerium, mianowicie żołd woysku i pensye spieszno wypłacone zostały.

Departament Taro przestał bydź osobnym departamentem, przyłączony bowiem został do rządstwa zaalpeyskich departamentow.

Perski Ambassador poki nie będzie przedstawiony Cesarzowi, który iest tu przed 15 spodziewany, nie chce na żadnych znaydować się publicznych zabawach. Wspomniony ambassador iest teraz cokolwiek słaby. Synowiec iego, którego ma przy sobie, iest bardzo światły i miły młodzieniec.

W środku bieżącego miesiąca wyydzie z druku poema P. Delille: *Trzy rodzaie natury.*

Jenerał Lemarrois dowodzący w Ankonie, otrzymał od Wicekróla piękną dyamentami wysadzaną z wizerunkiem Cesarza tabakierę.

Podług dziennika Publicysty Królestwo Jegomość Neapolitańscy (W W. Xięstwo Bergscy) wyiechać maią z Paryża d. 20 do swego królestwa.

Nayiaśnieysza Królowa Hiszpańska przyiechała tu d. 9 z Lyonu i stanęła w pałacu Luxemburg.

Cesarz rozkazał na 1 Września zwołać do Medyolanu wybiorcze kolegia Włoskie. Xżę Lodi mianowany został prezydentem kollegium właścicielow ziemiańskich, Arcybiskup Raweuny prezydentem uczonych, a Kupiec Wenecki Treves prezydentem kupcow.

Wyrokiem Cesarskim pod d. 20 Lipca nakazane iest, aby żydzi w Francyi, którzy

dotąd nie maią nazwisk familii, przybrali ie w przeciągu trzech miesięcy pod karą wygnania z kraiu. Nazwiska te nie mogą bydź ani z świętego testamentu, ani od miast brane.

Ciało prawodawcze zgromadzi się dopiero ma w Październiku.

Jenerał Monnier mianowany został dowódzcą Liworna.

Gdy Cesarz do Tarbes przybył, zdawał się iodłowy las zastępować mu drogę. Za zbliż z niem się orszaku J. C. K. Mci rozdzieliła się gora i pokazał się na niey orzeł trzymaiąc w szponach prorocki napis: *Otworzy nasze Pirenee.* W Tarbes, gdzie wystąpił także w paradzie stoiący tam załogą Portugalski regiment, znaydowali się w towarzystwie Cesarza Marszałkowie Lannes i Ney. O godzinie 5 po południu d. 23 Lipca wsiadł Cesarz na konia, otoczony honorową strażą, dla odwiedzenia, iak dziennik państwa donosi, W. Xcia Bergskiego (teraźnieyszego Króla Neapolitańskiego), który na ow czas na drugim końcu miasta chory leżał.

Nayiaśnieysi Cesarstwo, mówi Gazeta Francuzka, oczekiwani są d. 16 lub 18 w Trianon, a podług innych w Rambouillet. Zdaie się, iż w żadnym z tych mieysc nie zabawią długo, ale pospieszą do Fontainebleau.

Mowią, że będzie nowy departament pod nazwiskiem Tarn i Aveiron utworzony. Montauban ma bydź iego głównem miastem.

Dzisieyszy Monitor ogłosił rożne wyroki, a między innemi, że między Paryżem i Madrytem założony zostanie wielki gościniec przez Pau, Oleron i Saragossę. Roboty około niego zaczną się na przyszłą wiosnę. Z rządem Hiszpańskim poczynione zostaną układy względem robot, które w swoim kraiu ma czynić.

Od Siedmiu wysp przybyła tu deputacya, dla złożenia Cesarzowi hołdu wierności i uszanowania.

Minister morski, który poiechał dla widzenia się z Nayiaśnieyszym Cesarzem w Roszefort, ma tu niebawnie powrocić.

Kościoły nasze odzyskuią coraz więcey dawney świetności. Nie ma prawie żadnego, któryby nieposiadał więcey nad potrzebę ozdob w marmurach, obrazach, posągach i t. d. Znakomici artyści poświęcaiący swoie chwile i talenta pobożnem tem dziełom, łączą swoie imiona z imionami dobroczyńcow kościołow. Widziemy dziś w Blancs-Manteaux obraz wystawiaiący wieczerzą u Faryzeuszow. Obszerne bardzo dzieło zrobione przez P. Murlay z wielką dokładnością i pięknym pędzlem. Żałować tylko należy, iż autor iego nie poświęcił się zupełnie sztuce, do którey ma tyle zdatności.

O podroży Cesarza zawiera Monitor następuiące doniesienia:

Z Roszeli d. 6 Sierpnia.

"Dowiedzieliśmy się, że Nayiaśnieysi Cesarstwo przeieżdżać będą przez nasz departament, i że droga którą obrali, pozbawia nas szczęścia widzenia ich w naszych murach. Na iednozgodne życzenie wszystkich mieszkańcow udał się naypierwszy nasz urzędnik naprzeciwko Cesarza, dla przełożenia mu naypokornieyszey prożby wszystkich wiernych tuteyszych poddanych. Wspomniony urzędnik udał się do Saintes, gdzie przyiął go J. C. K. Mość w sposobie, który dopełnił naszych nadziei. Dziś po południu o godzinie 2 zapowiedzieli nam gońcy szczęście, którym się cieszemy. Prawie wszyscy mieszkańcy wyszli z miasta i powitali Nayiaśnieyszych Cesarstwa z nayżywszemi okrzykami radości. O godzinie 3 przyymował J. C. K. Mość go-

bliczne władze, z którémi długo rozmawiał. Potem wsiadł na konia, oglądał port i nowy basin. O godzinie zaś 6 puścił się w dalszą podroż. Nayżywsza radość mieszkańcow, okazuie, iż byliśmy godnemi tego szczęścia. Po wyieździe Nayiaśnieyszych Cesarstwa było miasto w wieczor z własney chęci mieszkańcow oświecone. „

Z Niort d. 8. Sierpnia.

"Wczoray o godzinie 1 w nocy przybyli tu Nayiaśnieysi Cesarstwo. Wszyscy mieszczanie byli w poruszeniu i całe miasto było oświecone. O godzinie 9 z rana przyymował Cesarz wszystkie władze miasta i prezydentow wielu pobliskich gminow. Rozmawiał z niemi przeszło trzy godziny o rożnych przedmiotach. Wszędzie, którędy tylko J. C. K. Mość przeieżdżał, znaydował całey okolicy lud zgromadzony. Takiż widok spotkał go na drodze do Fontenay. Wszyscy, którzy chcieli z Cesarzem mowić, byli przypuszczonemi, i odeszli od niego przeięci wdzięcznością i radością. Zabawiwszy J. C. K. M. kilka chwil w Fontenay, udał się o godzinie 11 w nocy w dalszą podroż do departamentu Wandei. „

Z Napoleonswillu d. 8 Sierpnia.

"Od trzech dni oczekiwali wszyscy mieszkańcy Wandei przybycia przywrociciela spokoyności w ich kraiu. Dziś rano rowno z świtem wiechali Nayiaśnieysi Cesarstwo do naszego departamentu. Dwory, wsie, miasta były opuszczone; mężczyzni, kobiety, dzieci i starey stali tłumami na drodze, którędy Nayiaśnieysi Cesarstwo przeieżdzali. Co kilkanaście krokow był ich powoz zatrzymywany od kupy ciekawych widzenia ich i chcących im wynurzyć swoią przychylność i wierność ludzi. W każdey wsi zatrzymał się Cesarz, rozmawiał z prezydentem lub z mieszkańcami. Słuchał każdego z wrodzoną mu dobrocią. Kilkanaście razy wysiadł nawet z powozu, i był zawsze kupą wdzięcznego ludu otoczony. Widoczne ieszcze ślady dawnych naszych klęsk zasmucały iego serce; pocieszył się iednak, gdy od nas usłyszał, że iesteśmy szczęśliwemi i znamy w całey rozciągłości nasze szczęście. W środ tak licznego orszaku przybył nakoniec powoli do nowey stolicy, którą nam nadał. Na głos iego powstały zewsząd goścince i wzniosły się pierwsze gmachy wielkiego miasta w środ spustoszonego przez woynę kraiu, który przez dziesięcioletni uszczęśliwiaiący rząd zaludnił się i zakwitnął. W południe wysiedli Nayiaśnieysi Cesarstwo do pięknego gmachu, który kosztem rządu był wystawiony i przez Cesarza municypalności darowany został. Nie zadługo wsiadł J. C. K. Mość na konia, dla obeyrzenia domu prefektury, woyskowych koszar i prywatnych domow, które iuż są po większey części zamieszkane. Oglądał także J. C. K. Mość rożne place, na których wystawiony będzie kościoł, szpital, liceum, &c. tudzież wały i przechadzki miasta. Za powrotem dawał J. C. K. Mość audyencye. Przyiął prefekta i indzynierow, z którémi długo rozmawiał względem rozpoczętych robot. Dał także audyencyą wielu duchownym i około 200 prezydentom gminow departamentu. Przyiął ich prozby i wchodził w naydrobnieysze szczegóły ich potrzeb. Po audyencyach, które do 3 trwały, udał się Cesarz w dalszą podroż do Nantu przy okrzykach ludu: *Niech żyie Oyciec Wandei!* „

Z Nantu d. 9. Sierpnia.

"Dziś rano o godzinie 3 przybyli Nayiaśnieysi Cesarstwo do murow naszych. O godzinie 9 przyymował Cesarz dowodzącego dywizyą jenerała, iego głowny sztab, człon-

ki w liczbie 250 pieszey i konney z wyboru naszey młodzieży złożoney honorowey straży, biskupa, duchowieństwo i rożne władze. O godzinie 6 wieczorem wsiadł na konia, obeyrzał port, liceum i rozmaite gmachy. W wieczor przyymowała Nayiaśnieysza Cesarzowa damy. W tey chwili całe miasto iest oświecone. Ulice i obszerne rynki zaledwo lud pomieścić mogą. Wszędzie widać tańcuiących, wszędzie słyszeć spiewania i radosne okrzyki. Nie podobna wystawić sobie publiczney radości, która wszędzie panuie. Na transparentach czytać można uczucia, które wszystkie serca ożywiaią. Nigdy przytomność szanowanego Monarchy nie mogła żywszey sprawić radości.,,

Z Genui d. 3. Sierpnia.

Przez wyrok pod d. 19 Lipca ndzielił Cesarz podług tuteyszego Monitora, Xciu Arcykanclerzowi państwa, Cambaceres, tytuł Xcia Parmy, a teraźnieyszemu Arcypodskarbiemu Lebrun tytuł Xcia Placencyi. Sąd appelacyyny tuteyszy wciągnął d. 25 Lipca w xięgi swoie dobra, które część tych majoratow składaią.

Z Düsseldorfu d. 4. Sierpnia.

W przeszłym ieszcze miesiącu wyszło tu następuiące rozporządzenie:

"Gdy żydowscy poddani W. Xięstwa Bergskiego podlegaią wszystkim obowiązkom i publicznym podatkom, i zamiarem iest Jego Cesarzowiczowskiey Mci, ażeby żydzi używali wszystkich praw i swobod iak inni mieszkańcy W. Xięstwa Bergskiego, przeto wydał minister rozporządzenie, iż wszystkie opłacane dotąd do kass publicznych podatki, iako to: trybut, podatek opieki, opłata od małżeństw, i t. d. zupełnie ustać maią, i poborcy powiatowi nie maią ani zaległych, ani na dal takowych podatkow od mieszkaiących w ich powiatach żydow wybierać, &c.,,

Z Kassel d. 15. Sierpnia.

Dziś rano przed wschodem słońca wystrzały z dział oznaymiły mieszkańcom tuteyszem uroczystość urodzin Nayiaśnieyszego Cesarza Francuzow, Króla Włoskiego i Protektora ligi Renskiey. Wszystkie woyska tuteyszey załogi, które podwoyny żołd, żywność, &c. otrzymały, wyruszyły na wielkie obroty na plac za miasto. Ministrowie stanu Nayiaśnieyszego Króla naszego daią dziś w gmachu ministra wolennego wielki obiad i bal, na który zaproszeni są wyżsi woyskowi, cywilne władze, ciało dyplomatyczne, szlachta, duchowieństwo i znakomitsi mieszkańcy miasta. W wieczor całe miasto będzie oświecone. Faierwerk i z dział wystrzały zakończą dzień urodzin Napoleona Wielkiego.

Dotąd nie wiadomo ieszcze kiedy J. K. Mość z Nenndorfu powroci. Mowią, że J. K. Mość powracać będzie przez departament Wezery, przez Minden, Erford i Osnabruk, i przy tey okazyi zobaczy sławną fabrykę i blicharnią płótien w Bielefelds.

Jenerał dywizyi Michaux mianowany teraz został rządcą Magdeburga.

Z Amsterdamu d. 16. Sierpnia.

Nayiaśnieyszy Król postanowił wyrokiem swoim pod d. 18 Lipca, iż dystyngwuiący się podofficerowie, żołnierze i maytkowie otrzymaią złote medale, do których przywiązana iest pensya wyrownywaiąca ich żołdowi. Pierwszy, który otrzymał takowy medal, iest Sierżant Puray. Medał ten ma na iedney stronie napis: *Ludwik Napoleon Pierwszy R. J. Puraye, sierżantowi w 91ym regimencie piechoty, w nadgrodę męztwa i wierney służby;* na drugiey: *D. 19 Września 1799 zdobył R. J. Puraye przy Schoorl w*

północney Hollandyi dwa działa na Rossyanach.

Wczoray obchodzona tu była rocznica urodzin Napoleona Wielkiego Te Deum w kaplicy Królewskiey, koncertem, balem i wieczerzą u dworu.

Z Nowegoiorku d. 1. Czerwca.

Izba handlowa w Filadelfii prosiła prezydenta o pozwolenie, aby mogła dostawić iedney z wysp zachodnich Indyy żywności; lecz nie pozwolił.

P. Jefferson kończy urząd prezydenta stanów. P. Madisson, sekretarz stanu, stara się o ten urząd, a P. Clinton o wiceprezydencyą. Rząd teraźnieyszy i strona demokratyczna popieraią ich przeciw P. Mounroe i Jenerałowi Pinkney, za któremi są federal ści.

Z Niceï d. 1. Sierpnia.

Jarmark w Beaucaire dosyć był tego roku dobry. Osadowych towarow nie było ani połowy tyle iak roku przeszłego. Dla drożości nie kupowano ich aż na końcu jarmarku. Naywięcey kupowano wełny, sukna, skór, żelaza, drzewa ciesielskie; mydło znacznie poskoczyło w cenie. Galanterye, &c. nayminiey miały pokupu; płótna znacznie w cenie spadły. Rachowano 96 narodowych statkow przybyłych na jarmark. Pieniądze wcale nie były rzadkie; a lubo wypłaty szły z wolna, mniey iednak było protestowanych wexlow niżeli w roku przeszłym. Policya była bardzo dobra; porządek i spokoyność nie były na chwilę przerwane.

Od brzegow niższey Elby d. 12. Sierpnia.

Przy żadnem mieyscu w Finlandyi nie potykano się uporczywiey iak przy Kuopio, które Szwedzi usiłowali kilka razy wydrzeć Rossyanom. Miasto to, leżące w powiecie Sawolax było dawniey wsią; ale gdy Gustaw III podzielił Finlandyą na 6 kapitaniy (Abo, Wasa, Ulesborg, Tawast hus, Helnola i Kuopio) i tę wieś na siedlisko prowincyonalnego rządu przeznaczył, założone tam zostało miasto. Leży one na półwyspie, Kalwetisee zwaney.

Rząd Szwedzki nie kazał ieszcze nic oznaymić, dla czego wyprawa Angielska nie nie przedsiębiorąc opuściła brzegi Szwedzkie i powróciła do Anglii. To tylko potwierdza się, że pod czas narad Król Szwedzki wcale był innego zdania od Jenerała Moore. Król żądał, aby Angielskie woyska połączyły się z znaczną dywizyą Szwedzkiego woyska i pod dowodztwem Króla lub Szwedzkiego jenerała działały. Angielski jenerał odpowiedział, iż co do iego osoby, chętnieby pod J. K. Mcią służył, ale woysk Angielskich nie może oddać pod dowodztwo jenerała Szwedzkiego. Zdaie się więc, iż Angl cy chcieli i w Szwecyi mieć górę i Szwedzkie woyska miały poyśdź pod dowodztwo Angielskich officerow.

Z Włoch d. 10. Sierpnia.

Wicekról Jmć powrócił d. 6 b. m. z obiazdu departamentow do Monza. Bardzo iest kontent z ducha, który ożywia mieszkańcow nowych departamentow.

W Medyolanie założona została, podług wyroku pod d. 3 Sierpnia szkoła sztuki babienia, do którey z departamentow 36 kobiet na naukę przysłanych zostanie. W instytucie Katarzyny uczyć się tamże będzie 24 dziewcząt. D. 8 Sierpnia wyszedł w Medyolanie przepis obchodu rocznicy urodzin Nayiaśnieyszego Cesarza Napoleona. Wyposażenie 20 dziewcząt, rozdanie medałow zasłużonym fabrykantom i artystom, igrzyska, illuminacye, wystawienie narodowych płodow, &c. oto celnieysze rozrządzenia tego przepisu.

Przez Parmę przebiegł d. 2 b. m. go-

ni c, który oznaymił, że Jenerał Perignon ... wny został naczelnym jenerałem Francuzkiego woyska w Neapolu.

Dyrektor Neapolitańskiey poczty w Rzymie, Pasqualini, kazał pałac Farnesi oświecić z powodu wstąpienia na tron Krola Joachima Napoleona.

W Genui czynią wielkie przygotowania do założenia w nowo wystawionym ołtarzu w katedralnym kościele obrazu Matki Boskiey. Od 5 Sierpnia będą przez kilkanascie dni przed nim msze odprawiane, &c.

Przy Noli, niedaleko Genui, wysiedli Anglicy na ląd i ucierali się żywo z celnemi żołnierzami, poki nie nadciągnęły woyska z Sawony i przymusiły ich do ucieczki. Żegluga w tameyszych okolicach całkiem iest przez nich przerwana. Przy Cocoleto ucierali się także Anglicy z celnikami.

Jenerał Miollis daie ieszcze ciągle w Rzymie bale.

Xżę Raguzy, Jenerał Marmont powrocił d. 23 Lipca do Zary.

Z Norembergi d. 15. *Sierpnia.*

Wczoray przybył Major Bawarskiego woyska z kilku officerami do Fürtu, (o godzinę ztąd drogi) i wytchnął w tameyszych okolicach oboz na 10,000 woyska, które zgromadzi się tam w przeciągu 8 dni w niewiadomym ieszcze celu. Lekkie bataliony, które nie zwykły mieć namiotow, stać będą w wsiach okolicznych.

Z Madrytu d. 30. *Lipca.*

Prawie żadnych nie mamy dotąd doniesień z zaburzonych prowincyy. Zdaie się iednak bydź rzeczą pewną, iż wysłany od powstańcow do Londynu deputowany Rosa, wyrobił uwolnienie jeńcow Hiszpańskich, którzy wraz z Anglikami około 15 000 ludzi wynoszący, usiłowali d. 18 Lipca opanować Kadyx.

Podług innych doniesień pobił Marszałek Bessieres w Medina del Rio powstańcow, którzy zgromadzili się tam z Galicyi, Asturyi i Leony. Paść ich miało na placu 10,000 i bardzo wiele w niewolą zabrał.

Z Leydy d. 9. *Sierpnia.*

Nie zaszło nic ważnego w naszym kraiu. D. 6 w nocy rozbił się pod Amsterdamem Angielski bryg wcienny o 16 działach. Lud w liczbie przeszło 80 głow, ratował się na 4 szalupach na morze, zapaliwszy rozbity okręt. Jednę z szalup taki sam los spotkał, i znayduiący się na niey 28 ludzi zostali w niewolą zabranemi.

Z Jawy mamy doniesienie, iż Jeneralny rządca, Marszałek Daendels, przybył d. 1 Stycznia do Batawii. Wyspa ta była tak dostatecznie w żywność opatrzoną, iż można było na żądanie Jenerała Decaen znaczną ilość ryżu ustąpić wyspie Francuzkiey. Na Jawie ożywia woyska duch naylepszy, a zbiorkawy corocznie się pomnaża. Z burzenia, które w kraju Bantem powstały, uśmierzone zostały przez uwięzienie kilku hersztow, a z powstania na Cheribon, kilku tylko buntownikow błąkało się ieszcze po knieiach.

Z Berlina d. 18. *Sierpnia.*

Władze tuteysze obchodziły z naywiększą uroczystością rocznicę urodzin Nayiaśnieyszego Cesarza Francuzow i Króla Włoskiego. Poprzedniczego wieczora liczne z dział wystrzały i piękny faierwerk zapowiedziały publiczności nazaiutrzną uroczystość. Pod czas faierwerku naybardziey dziwiono się goreiącey świątyni, maiącey napis: *Woysko Napoleonowi Wielkiemu.* Całe miasto znaydowało się na tym widoku, i pomimo naywiększego natłoku nie zdarzył się, dzięki dobremu rozporządzeniu, naymnieyszy przypadek.

D. 15 odśpiewane zostało w katolickim kościele *Te Deum*, na którym znaydowali się wyżsi officerowie, cywilne władze i członki dyplomatycznego ciała tu bawiące. Znakomitsze osoby woyskowe i cywilne udały się na obiady do Marszałka Wiktora, Xcia Beluny, Jenerała dywizyi i mieyscowego kommendanta St. Hilaire, i jeneralnego administratora skarbowego. Wszędzie spełniano z zapałem zdrowia nayiaśnieyszego Cesarza i Cesarskiey familii. Uroczystość zakończyła się wielkim balem u Xcia Beluny.

D. 17 w południe wystrzały z dział zapowiedziały przybycie Marszałka Soult do naszego miasta. Woyskowe i cywilne władze, tudzież znakomitsze osoby miasta ubiegały się z oddaniem uszanowania wysokiemu gościowi.

Gazeta tuteysza zawiera co następuie:

" Xżna Solm obchodziła dzień 3 Sierpnia w Töplic wielkim obiadem, na który zaprosić raczyła kąpiących się tam Prussaków. Zagraniczni mieszkańcy przekonać się z tego mogli, ile Nayiaśnieysi Królestwo kochani są i poważani od swoich poddanych.

" Dla utrzymania Francuzkiego woyska w obozie pod Charlottenburgiem zlecono liwerantom, aby na miesiąc Wrzesień dostawili znaczną ilość pszenicy, żyta, ryżu i wodki. „

Z Kopenhagi d. 20. *Sierpnia.*

D. 7 p. m. zbliżyły się do miasta Christiansand w Norwegii dwie Angielskie fregaty. Gdy podstąpiły na wystrzał z działa, zaczęło do nich z batteryy ognia dawać; strzelano do nich przez dwie godziny, potem wywiesiły pokoiową banderę i przysłały list do Nayważszego dowodzcy Jozefa Backer, z żądaniem wydania znayduiących się w porcie okrętow, materyałow morskich i woyskowych, grożąc w przypadku odmowienia zburzeniem miasta, do czego posiadać maią dostateczne sposoby. Z naszey strony odpowiedziano tymczasem, iż poki tylko w Christiansand znayduią się Norwegczykowie, kule i proch, nie pomyślą o poddaniu miasta. Czynią zatem przygotowania do odparcia nowego attaku, którym powyższem listem zagrożono. Tymczasem zdaie się, że nieprzyiacielskie fregaty znacznie ucierpiały, i widząc, że nie mogą nic wskurać odpłynęły.

Kutter Veiwisern zabrał w okolicach Edinburga Angielski okręt, ładowny dębowem drzewem, konopiami, &c. i do Norwegii przyprowadził. Cztery łodzie wyszłe z Sölling przyprowadziły każda po iedney zdobyczy, których wartość półtory baryłki złota rachuią.

Anglicy opuścili teraz wyspę Sprogoe na Bełcie, zniszczywszy w przody wszystko; ściany nawet, drzwi i okna w domach powybiiali.

W Nyborgu dostał się nieprzyiacielow w ręce nasz bryg Fama, o 14 działach, statek o 12 działach i inny zbroyny statek. Statki te broniły się przez 20 minut odważnie.

Z Helsingeru d. 20. *Sierpnia.*

Podług doniesień bywszy w Londynie Pruski Poseł, Baron Jakobi, powrocił d. 9 do Elbląga.

Między naszemi i 3 Angielskiemi łodziami zaszła wczoray utarczka. W wieczor o godzinie 11 uderzono na trwogę, ale o godzinie 1 powrociło woysko do swych kwater. Tak pod Szwedzkiemi brzegami, iako też z Angielskich woiennych okrętow przy Base słyszano dawane znaki; ale wszystko zostało w spokoyności.

Do Lipawy przybył Angielski okręt pod banderą pokoiową, którego listy dalej posłano.

Mowią, iż wyszła z Kronstadt Rossyyska flota, pokazała się niedaleko wod naszych.

DODATEK

DO № 71

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 4 Września 1808.

Z Paryża d. 15. Sierpnia.

Wczoray po południu o godzinie 4 powrocili Nayiaśnieysi Cesarstwo, podług dzisieyszego Monitora, do pałacu St. Cloud.

D. 11 wyiechał Cesarz z Nantu, dokąd przyiechał na przeciwko niemu Wice W. Elektor, Xżę Benewentu, z swey wsi Valençiy. D. 12 w wieczor przybył Cesarz do Valençiy. D. 15. udali się Nayiaśnieysi Cesarstwo w dalszą do Paryża podroż przez Angers, Tours i Blois.

Paryż nie może się nacieszyć, że Nayiaśnieyszy Monarcha dopełnił życzenia wszystkich mieszkańcow, i ziechał do nas na dzisieyszą uroczystość. Wczoray o godzinie ieszcze 6 w wieczor liczne z dział wystrzały oznaymiły odzisieyszey uroczystości, potem dane były na teatrach bezpłatne reprezentacye Dziś rano i w południe słyszeć się znowu dały z dział wystrzały. Naypierwsze władze maią dziś audyencyą u J. C. K. Mci.

Zasłużony Minister sekretarz stanu Maret, otrzymał, iak mowią, tytuł Xcia Bassano.

W tych dniach odebrany został w imieniu Cesarza bywszy pałac Burbonow, który W. Xżę Bergski, teraźnieyszy Król Neapolitański posiadał.

Mowią, że Marszałek Lannes otrzymał naczelne dowodztwo nad Francuzkiemi woyskami w Hisszpanii, a Jenerał Sawary iest rządcą Madrytu.

Przybyło tu wielu znakomitych Neapolitanow, dla złożenia hołdu nowemu swoiemu Monarsze.

Margrabia de Gallo, Neapolitański minister do spraw zagranicznych, znayduie się od kilku dni w Paryżu, rownie iak Pułkownik Clary, siostrzeniec Krola Hiszpańskiego.

D. 6 b. m. spuszczona w Nancie z warsztatu została fregata Clorinde. Jest to trzecia fregata, którą w przeciągu 3 miesięcy na tamteyszym warsztacie zbudowano.

Królewiczowie Neapolitańscy udali się iuż w podroż do Neapolu,

Królowa Hiszpańska udała się do Fontainbleau; mowią, iż w krótce wyiedzie do Hisszpanii.

Rozmaite Wiadomości.

Ludność W. Xięstwa Bergskiego wynosi podług ostatniego obrachunku 933,000 ludzi.

W Paryżu znayduie się teraz 379 lekarzow, 249 chirurgow, 145 urzędnikow zdrowia i 153 kobiet do odbierania dzieci.

Wysłe teraz w Lipsku pismo pod tytułem: *Co iest polityka?* usiłuie rozwiązac trudne [to pytanie. Z tem wszystkiem nauka iego iest tylko cschł m wyliczaniem wszystkich należących do polityki umieiętności i zebraniem nazwisk piszących o polityce autorow. — Nie znamy dotąd żadnego pisma, któreby prawdziwie wyiaśniało co iest polityka, lubo wielu nowszych pisarzow przywłaszcza sobie ten wynalazek. Położemy tu zatem w krotkości co przez politykę rozumiemy. Jeżeli wystawiemy sobie Europę iako mieysce polityki, znaydziemy ią przez 4 głowne ludy zamieszkaną: 1) Germanow; 2) Sławian; 3) Grekow; 4) Azyatykow. Do Germanow należą Niemcy, Francuzi, Anglicy, Duńczykowie, Norwegczykowie, Szwedzi, Hollendrzy, Włosi. Do Sławian Rossyanie, Polacy, część Węgier, Czechy, Morawiia, Austrya, Serwiia, Dalmacya, Montenegrini, Bośniacy, Wołosi, Multanowie, Kroaci, Istryyczykowie, Kozacy, &c. Do Azyatykow Turcy i żydzi. Polityka powinna więc prowadzic nayprzod do poznania tych ludow i ich narodowego charakteru. Wszystkie ludy rożniące się narodowym charakterem pragną się nawzaiem zawoiowac; lud polerownieyszy staie się poźniey czy prędzey, przez podstęp lub orężem panem mniey polerownego. Grecy niegdyś naypolerownieyszy lud, utracili przez Alexandra i iego następcow charakter narodowy, a nakoniec i panowanie nad światem do Rzymian, a ci z niewieściawszy ustąpili go Germanom. Długo więc panowali sami Germanie, nim powstali przeciw nim Sławianie i Azyatycy. Do dnia dzisieyszego przeważaią iednak w walce o panowanie światem przeciw Sławianom i Azyatykom. Polityka powinna zatem wyrachować, iak ma bydź kierowany charakter tych ludow, ażeby albo wieczny pomiędzy wszystkiemi trzema zaprowadzić pokoy, albo polerownieyszy narod uczynić panem mniey polerownych. Lecz cel takowy iest tem niepodobny do dopięcia, że ludow iednego nawet pokolenia trudno utrzymać w związku i pokoiu, i t. d.

Nowy Król Neapolitański przybrał następuiący tytuł: " Joachim Napoleon, z łaski Bożey i przez konstytucyą państwa, Król obu Sycyliy, W. Admirał państwa Francuzkiego. „

Chleba, Mąki i Mięsa Taxy.
Na czas od 1 do 15 Września 1808.
Dlą Miasta Krakowa i iego Przedmieściow.

	Waga.	
Chleb.	Funt	— Łót.
Bułki z piękney pszeniczney mąki za 1 kr.	—	— $6\frac{1}{2}$.
Zytny chleb z naypięknieyszey mąki niemieckiego pieczywa za 3 kr.	—	— 23.
za 6 kr.	1	— 14.
Zytny chleb z czystey mąki bez dodania ięczmienney mąki za 3 kr. [.		— $21\frac{5}{7}$.
za 6 kr.	1	— $11\frac{3}{7}$.
Przerabiany chleb za 3 kr. . .	1	— $5\frac{5}{7}$.
za 6 kr.	2	— $11\frac{1}{7}$.
Mąka i Kasza.	Ryn.	— kr..
Nayprzednieyszey mąki pszenney miarka od 8 kwart: po . .		— $58\frac{1}{2}$.
Mąka na bułki po	—	— $44\frac{1}{2}$.
Poślednia mąka po	—	— $22\frac{1}{4}$.
Zytna mąka z nayprzednieyszego gatunkn po	—	— $42\frac{7}{8}$.
Jaglana kasza po	—	— —
Tatarczana kasza po	—	— —
Jęczmiena kasza	—	— —
Częstochowska kasza	—	— —
Mięso.		
Wołowego mięsa funt po . .	—	— 9.
Cielęcego mięsa funt po . . .	—	— 10.
Wieprzowego mięsa funt . .	—	— 10.
Słoniny	—	— —
Baraniny	—	— —
Jagnięcego mięsa	—	— 8.

DONIESIENIA.

Z rozkazu Wysokiego Sądu C. K. Szlacheckiego Krakowskiego, d. 23go Augusti r. b. pod Nrem 11002 wypadłego, srebra do massy krydalney Teodora Wessla należące, przez publiczną licytacyą dnia 5go Września r. b. o godzinie 10 z rana, na ulicy Grodzkiey pod Nr. 86 w mieszkaniu niżey podpisanego Komornika sprzedane zostaną. Życzący sobie co kupić raczą się wzwyż wyrażonym mieyscu i czasie znaydować.

Dominik Raczyński Komornik Sądowy.

Przez Magistrat Miasta C. K. Głownego Krakowa, podaie się ninieyszym do wiadomości, że rożne rzeczy ruchome po zmarłey niegdy Annie z Koterzow pierwszego małżeństwa Mezy, powtornego Soulucy pozostałe, iako to: złoto, srebro, korale, miedź, cyna, naczynia porcellanowe i faiansowe, szkło, suknie tudzież i inne, sposobem publiczney licytacyi w domu pod N. 127 w wydziale III. stoiącym, dnia 5 Września r. b. o godzinie 9tey odbywać się maiącey za gotowe pieniądze sprzedawane będą. Wszyscy przeto chęć kupienia tych rzeczy ruchomych maiący, maią się w mieyscu i czasie powyżey wyrażonych znaydować.

Gollmayer.
Krzyżanowski.
Kawski.

Z Rady Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa.
Dnia 5 Sierpnia 1808.

Plinta.

Magistrat Miasta C. K. Lublina ninieyszym publicznnym Edyktem wszystkim i każdemu w szczególności do wiadomości podaie, iż zbieg wierzycieli na całym maiątku ruchomym niegdy Żyda Hersz Obrussteina, Obywatela Lubelskiego własnym w Galicyi Zachodniey znayduiącym się otworzonym został, wszyscy więc wierzyciele, ktorzyby do roszczenia iakiegokolwiek żądania i pretensyi mieć prawo sobie ufali, zwołuią się, ażeby ei żądania swoie na piśmie, iakich stosunek przedsiębranego processu wymaga, plenipotentowi ustanowionemu zadłużoney Massie kuratorowi do spraw zadłużonego P. Fr. Grzymkowskidgo aż do dnia 10 9bra temuż Sądowi Magistratualnemu tym pewniey wykrywali, i w tey lub owey klassie umieszczonym bydź chcąc, prawa swoie dostatecznie udowodnili, gdyż inaczey po upłynionym czasie nikt więcey słuchanym nie będzie, i ci którzyby aż do tego czasu swoich żądań nie podali, od całego zadłużonego znayduiącego się maiątku iaki iest w Galicyi Zachodniey, gdyby ten przez zgłoszonych wierzycieli rozebranym został, na ten czas bez wszelkiego wyiątku oddalonemi zostaną, chociażby im w istocie prawo nadgrody służyło, alboli też iakowa rzecz prawem dziedzictwa z massy podnieść mieli, lub przez zastaw lub zapis zabespieczone mieli, tak dalece, żeby tym podobni wierzyciele, gdyby massie cokolwiek dłużnemi byli. niezważaiąc, że im prawo nadgrody własności zastawu, albo zapisu służyłoby, dług massie zapłacić winnemi są, w tey mierze przymuszonemi by zostali. Procz tego wszystkim wierzycielom zadłużoney massy Żyda Hersz Ohrnszteina Obywatela Lubelskiego ninieyszym Edyktem wiadomo się czyni, że do obrania massy dóbr kuratora iako też deputacyi dnia 11 9bra 1808 o godzinie 9 z rana do stawienia się przeznaczonym iest, ażeby w tym dniu kuratora dóbr i deputacyą obrali, oraz przepis § 86 kodexu sądowego uzupełnić starali się, gdyby zaś wierzyciele ani massy deputacyi ani kuratora nie obrali i dzień naznaczony opuścili, na ten czas podług kodexu sądowego § 95 z niebezpieczeństwem ich kurator massy i deputacya od tuteyszego sądu obrana będzie.

Dan w Lublinie dnia 9 Augusta 1808.

Władich.
Lewandowski.
Krępski.

Z Rady Magistratu Królewskiego Miasta Lublina.

Świderski.

Na mocy Wysokiego C. K. Gubernialnego rozporządzenia dnia 17 Czerwca r. b. do liczby 25399. Magistrat C. K. Stołecznego Miasta Krakowa ninieyszem do powszechney po-

wszeczbey podaie wiadomości, że na dniu 15 przyszłego miesiąca Września r. b. z rana i po południu w zwyczayne godziny licytacya na zadzierżawienie C. K. skarbowego, iako też i mieyskiego czopowego, dochodu z gorzałki, piwa i miodu i kameralney Suchey taxy, od 1 Listopada 1808 aż do ostatni go Pazdziernika 1809 na Ratuszu na Brackiey ulicy odprawiana będzie. — Cena fiskalna za skarbowe czopowe dochody iest 72,441 zł. ryń. 57 kr. za mieyskie zaś 45,925 zł. ryń. 35⅝ kr. a za Suchą taxę 7974 zł. ryń. 47 kr. — Życzący sobie takowey dzierżawy poiedynczo każdey lub razem, maią się w tuteyszym Magistracie na wspomnionym dniu opatrzeni w wadyum 10/100 znaydować, gdzie na dalsze warunki dzierżawy wyiawione będą. Daley się ieszcze i to dodadź musi, że gdyby się licytantom niektóre warunki uciążliwe zdawały, to ta dochody i na trzy lata mogą bydź zadzierżawione, a żydzi są wyięterni. W Krakowie dnia 2 Sierpnia 1808.

Gollmayer.

Grofs sekr.

Magistrat C. K. Miasta Lublina ninieyszym publicznym Edyktem wszystkim i każdemu w szczególności do wiadomości podaie, iż na żądanie Xdza Jozefa G...mickiego wierzyciela prawem przekonywaiącego licytacya domu drewnianego tu w Lublinie pod Nrem. 96 stoiącego, a prawem przekonan go Ant...niego Sanrawskiego własnego, podług dzieła detaxacyi przez każdego poprzedniczo w Registraturze lub w czasie licytacyi przeyrzeć się mogącego do zł. ryń 497 kr. 30 urzędownie oszacowanego dnia 12 Septembra 1808 o godz: 10 z rana w mieyscu magistratu tuteyszego odprawiać się będzie, gdzie więcey ofiaruiący stosownie do ustawy sądowey §. 436 długi na tymże domu hipotekowane w szacunku ceny ofiarowaney przyiąć na siebie obowiązany będzie, chociażby wierzyciele przed umowionym zrzeczeniem się długu zapłacenia przyiąć wzbraniali się, dla tego wszyscy napomienionym domu hypotekowani wierzyciele na tenże termin, ażeby szczególnego przypozwu nieoczekiwali, stosownie do nayw...szego rozporządzenia pod dniem 22 Sierpnia 1797, wzywaią się, zaś którzyby na pomienionym terminie nie stanęli, ani przeciwko kupuiącemu lub ten dom przeymuiącemu, żadnego prawa mieć nie będą, lecz swoiey satysfakcyi z szacunku przedarzy, albo z innego dłużnika maiątku poszukiwać maią. Dan w Lublinie dnia 2 Augusta 1808.

D. Władich.
J. Lewandowski.
F. Krępski.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Lublina.
Swiderski.

Magistrat Miasta C. K. Lublina, ninieyszym publicznym Edyktem do wiadomości podaie, iż na żądanie Jana Grantza, wierzyciela prawem przekonywaiącego licytacya kamienicy murowaney tu w Lublinie pod Nrm. 69 stoiącey, a prawem przekonanego Szymona Skubniewskiego własney, podług dzieła detaxacyi w Registraturze lub w czasie licytacyi przeyrzeć się mogącego do zł. ryń. 1851 kr. 16 urzędownie oszacowaney, dnia 15 Septembra 1808 o godzinie 10 z rana w mieyscu magistratu tuteyszego odprawiać się będzie, gdzie więcey ofiaruiący, stosownie do kod. sąd. §. 436. długi na tey kamienicy umieszczone w szacunku ceny ofiarowaney przyiąć na siebie obowiązany będzie, chociażby wierzyciele przed umowionym zrzeczeniem się długu zapłacenia wzbraniali się; dla tego wszyscy na pomienioney kamienicy hypotekowani wierzyciele na ten termin, ażeby szczególnego przypozwu nieoczekiwali wzywaią się, stosownie do rozporządzenia pod dniem 22 Sierpnia 1797 z ś przypadku gdyby sie napomienionym terminie nie stawili, ani przeciwko kupuiącemu, albo też tę kamienicę przeymuiącemu, żadnego prawa mieć nie będą, lecz swoiey należytości z szacunku ceny ofiarowaney, albo z innego dłużnika maiątku poszukiwać maią.

Dan w Lublinie dnia 2 Augusti 1808.

Władich.
Lewandowski.
F. Krępski.

Z Rady Magistratu C. K. wolnego Miasta Lublina.
Swiderski.

(*Przy dzisieyszey gazecie znayduie się 2gi Dodatek.*)